

Kikötői hírek

Tanszéki tervezés 1.
2022/2023 tavasz

[Exploratív Építészeti Tanszék](#)
[Középülettervezési Tanszék](#)
[Lakóépülettervezési Tanszék](#)

Tárgyfelelős: [Fábián Gábor DLA](#), egyetemi adjunktus, [Arkt Építész Stúdió](#)
[Kronavetter Péter DLA](#) egyetemi adjunktus, [Zsuffa és Kalmár Építész Műterem](#)
[Török Dávid DLA](#), egyetemi adjunktus, [DMB Műterem](#)

Oktatók:

Exploratív Építészeti Tanszék
[Árva József DLA](#), egyetemi adjunktus
[Péterffy Miklós](#), építész, [Péterffy + Dóry Architects](#)
[Szabó Dávid DLA](#), egyetemi adjunktus
[Valkai Csaba DLA](#), egyetemi adjunktus, Budapesti Műhely

Középülettervezési Tanszék
[Fejérdy Péter DLA](#) egyetemi docens, [Fejéry és Bartók Építészeti Kft](#)
[Zombor Gábor DLA](#), egyetemi adjunktus, [monoSTUDIO](#)

Lakóépülettervezési Tanszék
[Nagy Márton](#), tanszékvezető egyetemi docens, [DMB Műterem](#)
[Falvai Balázs](#), egyetemi adjunktus, [DMB Műterem](#)

Bevezető

„A gőzhajó belsejében nyomát sem láttuk, hogy Európában dúl az Első Világháború. A belső és külső kialakítás a boldog békeidők pompáját sugározta, hiszen a hajó feladata volt reprezentálni a Monarchia és természetesen Magyarország nagyságát. A hajó belsejében a két karos díszlépcső és a dús faragások lényegében azzá avatták ezeket a hajókat a folyókon, mint amik az óceánjárók voltak a nyílt tengeren: az ország úszó nagyköveteivé, a diadalmas mérnöki tudás úszó emlékműveivé.” (Hajózásért Alapítvány: A Szőke Tisza gőzhajó története - <https://www.hajozasert.hu/a-szoke-tisza-gozhajo-tortenete>)

2023 tavaszán az Exploratív Építészeti Tanszék, a Középülettervezési Tanszék és a Lakóépülettervezési Tanszék a bevezetésre került közös Építőművészeti Specializációjához kapcsolódóan közös Tanszéki tervezés 1. tárgykiírással készül, melynek keretében a féléves munka a tanszékek által vezetett három tankörben, 2-3 fős csoportokban zajlik majd, miközben több közös programot is szervezünk.

A félév során a tervezési helyszín Szeged különleges adottságú természeti, de ugyanakkor mesterségesen is alakított területe, a Tisza és Maros folyók találkozási pontja, ahol az ún. Téli kikötő egy harmadik rétegű állóvízként jelenik meg. A Téli kikötő partján található a sokat megélt Szőke Tisza gőzös roncsa, ami különleges atmoszférát kölcsönöz a helynek. További meghatározó karakterelem az élő vizek szintjének jelentős mozgása, melynek köszönhetően a terület lényegében teljes mértékig víz alá kerülhet.

A féléves feladat szobor, installáció, szárazföldi vagy vízi műtárgy, esetleg egyfunkciós épület tervezésére irányul, melyet az alkotók – konzulenseik segítségével – a maguk által kijelölt helyen és a maguk által megfogalmazott program keretein belül hoznak létre. A feladat kapcsán fokozott figyelmet szánunk a hely, valamint a természetes és az épített elemek szenzitív megismerésére, valamint e megismerésen alapuló kortárs beavatkozás mikéntjének meghatározására. Munkánk során a következetes és tudatos koncepcióalkotást, valamint ennek gondos kifejtését gyakoroljuk, elsősorban a tárgyak – makettek, síkplasztikák és egyéb kézműves technológiák világának segítségül hívásával.

A kurzus célkitűzése, hogy azonos feladaton gondolkodva a Hallgatók betekinthesse a Hallgatók betekinthesse az Építőművészeti Specializáció tervezési tanszékeinek (Exploratív Építészeti Tanszék, Középülettervezési Tanszék és Lakóépülettervezési Tanszék) és műhelyeinek eltérő szemléleteibe, megközelítéseibe.

Kirándulás

A félévet március 2-án, csütörtökön közös buszos, egynapos utazással és helyszínbejárással kezdjük Szegeden. Az utazásra kérünk mindenkit, hogy szendvicssel készüljön, mert a feszített tempó miatt közös ebédszünetre nem lesz lehetőség. Az utazás várható programja:

- 06:30 Találkozás a Nyugati Pályaudvaron
- 06:53 Indulás a Napfény 702 IC vonattal Szegedre
- 09:15 Érkezés Szeged Vasútállomásra
- 09:30 Szegedi Dóm felújításának, bővítésének épületlátogatása, Váncza László (Váncza Művek) vezetésével
- 11:00 Belvárosi séta a Tisza- parton (Roosevelt tér, Stefánia)
- 12:00 közös helyszínbejárás
- 15:00 a Későmodern Szeged a Belvárosban – Dr. Váraljai Anna Phd SZTE BTK által vezetett séta
- 17:45 indulás Szegedről vonattal
- 20:07 érkezés Budapest Nyugati Pályaudvarra

Szegeden belül többször is a helyi tömegközlekedést vesszük igénybe.

Bíráló Bizottság

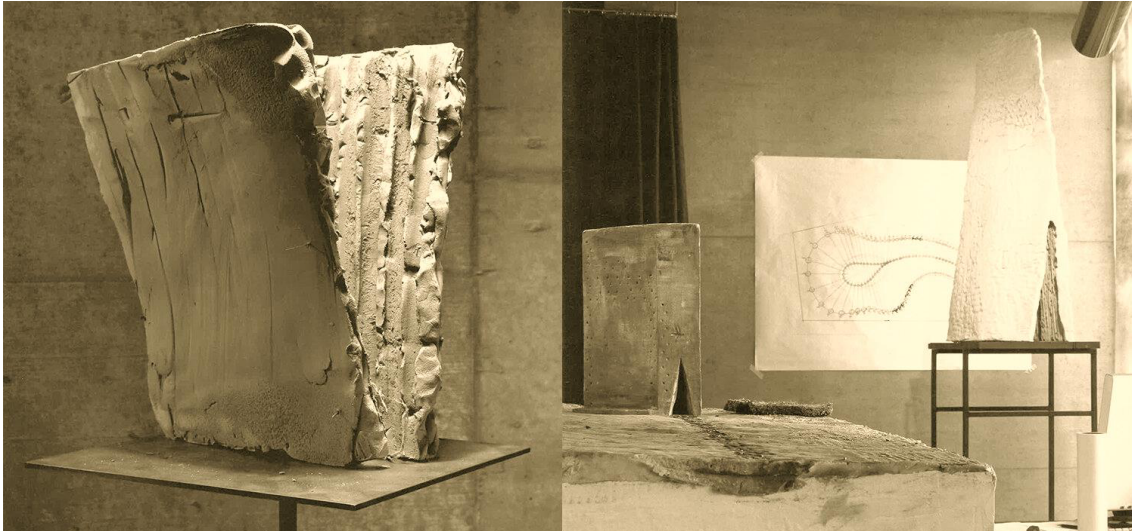
A feladat pályázatának záró prezentációjára külsős, független építészek meghívásával állítottunk össze rangos Bíráló Bizottságot:

Álmosdi Árpád	építész Ártér Építész Műterem
Váncza László	Ybl Miklós-díjas építész Váncza Művek
Vass- Eysen Áron	egyetemi tanársegéd (MOME) BIVAK Stúdió

Közös előadások:

Az órák programjának részletes táblázata szerint az év elején az órákat rendre a három műterem közös előadásaival kezdjük a K.210 teremben. Előadóink a félév során:

- Vass-Eysen Áron / Máté Tamás (BIVAK Stúdió): Manuális gondolatok
- Pozsár Péter / Huszár András: Installációk a Hellowood Alkotófesztiváljain

A tervezési- alkotási feladat

Ahogy Lasse Hallström filmjében Quoyle az újságcikkein keresztül ismeri meg Új- Fundlandot és az ott élők történetét, úgy merülünk mi is alá a Téli Kikötő vizében, hogy felszínre hozzuk annak históriáját, majd továbbírjuk azokat. Vannak feldolgozatlan témák bőven! Példának okáért:

- a mindent elönteni tudó Tisza;
- a víz, ami soha nem fagy meg;
- a vizek találkozása (Tisza- Maros – Téli Kikötő);
- mi úszhat még?;
- a hajótemető élete

Amíg Quoyle a szavak segítségével jut egyre mélyebbre, addig mi – a Szőke Tisza hajóroncs elementáris erejébe kapaszkodva – a tárgyak világában keressük válaszainkat. Végző döntésünket is egy jól kifundált tárgyban fogalmazzuk meg.

Helyszíni elemzéseinkre, történeti és egyéb jellegű kutatásainkra alapozott módon először egy ún. *inspirációs tárgy*ba sűrítjük bele a területtel, a feladattal kapcsolatos gondolatainkat, ügyelve arra, hogy ennek a tárgynak a megfogalmazási módja (anyag, szerkezet, struktúra) a lehető legjobban fejezze ki tapasztalásunkat és szándékunkat. E tárgy készülhet konkrét hely és konkrét rendeltetés megjelenítésére is, de a teljesen absztrakt, egy fogalomkörrel megjelenítő, kézzel fogható test is ugyanúgy releváns válasz. E tárgyak lehetnek síkplasztikák, modellek, makettek, szobrok.

Második lépésként a pontos beavatkozási területet találjuk meg, valamint a hely kívánta vagy a helyre szabott beavatkozást bontjuk ki. Igyekszünk megtalálni e mozzanat karakterét, léptékét, s kísérletet teszünk az anyagszerűség megragadására is. E folyamatnak lezáró mozzanata a *hely-tárgy*, mely nem csak az előbbi két meghatározó prezentálása érdekében készül, hanem magának a térbeli megfogalmazásnak, azaz a tárgykészítési technikának is tanulmánya.

A harmadik mérföldkőként a helyre igazított rendeltetésre koncentrálnunk, annak térbeli kifejtésére - méretrendek, arányok, anyagszerűség, szerkezet, tektonika. A külső megjelenés mellett – amennyiben lesznek - koncentrálnunk a belső térbeli kapcsolatok minőségi megfogalmazására is. Gondolatainkat egy *vázlat-tárgy*ban rögzítjük, ügyelve a megvalósíthatóság főbb körülményeinek figyelembe vételére.

A félév végén pedig egy kiforrott, nagyléptékű, részleteiben árnyaltan megfogalmazott, szerkezeteiben kifundált *Tárgyat* prezentálunk.

Munkánkat hangulatskiccekkel, vázlatokkal, szerkesztésekkel, részletekkel segítjük, ezeket végül egy ízléses *füzet*be szerkesztjük össze, akár (hajó)napló formájában.

Inspirációs tárgy

- **30*30*30 cm** befoglaló méretben készüljön

Leadás és prezentáció: 2023.március 9. csütörtök 15.15
Pótleadás: 2023. március 16. csütörtök 15.15

Hely- tárgy

- **modell** – 1:50 léptékben
- átnézeti **helyszínrajz** – 1:200 léptékben
- 1 darab **atmoszférikus látványterv**, amely a részletek és a pontos működés bemutatásának igénye nélkül egyetlen festménybe sűríti a tervezett elem és környezete hangulatát. A feladat fontos része a legjobb képarány, kívágot megtalálása, a beavatkozás lényegének egyetlen pillanatfelvételbe való sűrítése.

Leadás és vázlattervi prezentáció: 2023. március 23. csütörtök 15.15
Pótleadás: 2023. március 30. csütörtök 15.15

Vázlat-tárgy

- **modell** – 1:50 léptékben
- átnézeti **helyszínrajz** – 1:200 léptékben
- a terv lényegét összegző bemutató, részletező, grafikai igényességgel megrajzolt, a terv megértéséhez szükséges számú **alaprész** – 1:50 léptékben
- egy jellemző **metszet és egy nézeti rajz** – 1:50 léptékben
- 1 darab **atmoszférikus látványterv**, amely a részletek és a pontos működés bemutatásának igénye nélkül egyetlen festménybe sűríti elem és környezete hangulatát. A feladat fontos része a legjobb képarány, kívágot megtalálása, a beavatkozás lényegének egyetlen pillanatfelvételbe való sűrítése.

Leadás és vázlattervi prezentáció: 2023. április 27. csütörtök 15.15
Pótleadás: 2023. május 4. csütörtök 15.15

Tárgy

- **modell** – 1:10 léptékben
- 1 darab A1 álló **tabló**, 3 mm habkartonra kasírozva, minimum 300 dpi felbontású méretben, az alábbi, minimálisan előírt tartalommal (a terv karakterének megfelelően tovább bővíthető):
- átnézeti **helyszínrajz** – 1:500 léptékben
- a terv megértéséhez szükséges számú **alaprész** – 1:25 léptékben
- egy jellemző **metszet és egy homlokzati rajz** – 1:25 léptékben
- 1 db külső és 1 db belső **atmoszférikus látványterv** vagy **makett-fotó**
- 1000-1500 karakternyi igényes megfogalmazású **kísérőszöveg** vagy műleírás, amely kiegészíti, magyarázza, árnyalja a tervet, lehet saját szöveg, vagy akár a tervet illusztráló idézet
- központilag készített 1:500 léptékű, táji kontextust mutató makettbe beilleszthető fehér **makett**
- **tanulmányfüzet**

Leadás: 2022. június 2. péntek 23:59
Pótleadás: 2022. június 9. péntek 23:59
Nyomtatott tablók és makett beadása: 2022. június 12. hétfő 14:00

Záró prezentáció és Tanulmányfüzet

A tervek leadása után a félévet záró prezentáció során bemutatjuk a tervpályázatra készült terveket. Az alkalom egyben a pályázat eredményhirdetése is, amelyre a Bíráló Bizottság tagjait meghívjuk. A díjazott és kiemelt pályázati anyagokat összefoglaló tanulmányfüzet készül, a tervekből és a tárgyakból pedig kiállítást építünk a K épület aulájában.

A félévi kiírás részét képező melléletek:

- archív fotók, történeti térképek
- Szeged város alaptérképének részlete (dwg formátumban)
- Szeged város szabályozási tervének részlete (pdf formátumban)
- központi makett terve a végső beadás beilleszthető makettjéhez, 1:500 léptékben

A pályázat titkos, a lebonyolításhoz és az anonimitás biztosításához a pályázati tablókon a pályázat neve (Kikötői hírek), valamint egy legfeljebb 3 szavas, szabadon választott mottó, cím szerepeljen.

A pályázattal kapcsolatban a tervező csapatok a vázlattekeri hét elejéig tehetnek fel kérdéseket, amelyekre közösen, mindenki számára látható formában válaszolunk.

Az egyes órák helyszíne, programja és leadási határidők

DÁTUM	ÓRA	PROGRAM	HELYSZÍN(EK)	AZ ÓRA MENETE
márc. 2.	I.	helyszínlátogatás	Szeged	7.30-19.00 közös utazás és helyszínelés Szegeden
márc. 9.	II.	előadás INSPIRÁCIÓS TÁRGY	K.210 és műtermek	- BIVAK Stúdió előadása - <i>inspirációs tárgy bemutatása</i>
márc. 16.	III.	előadás és konzultáció	K.210 és műtermek	- Pozsár Péter és Huszár András előadása - workshop és konzultáció - <i>inspirációs tárgy pótbemutatása</i>
márc. 23.	IV.	KONCEPCIÓTERV	műtermek	- csoportos prezentáció tanszékenként - <i>hely-tárgy (beavatkozási terület- és programtisztazó modell, síkplasztika, szobor bemutatása)</i>
márc. 30.	V.	konzultáció	műtermek	- konzultáció munkaközi tervekkel - <i>konceptióterv pótbemutatás</i>
ápr.6..	-	Tavaszi szünet	-	-
ápr. 13.	-	Vázlattevi hét	-	-
ápr. 20.	VI.	konzultáció	műtermek	- konzultáció munkaközi tervekkel
ápr. 27.	VII.	VÁZLATTEVI - KÖZÖS KIPAKOLÁS	K.210.	- csoportos prezentáció mindhárom tanszék együtt - <i>vázlat-tárgy bemutatása</i>
máj. 4.	VIII.	konzultáció	műtermek	- konzultáció munkaközi tervekkel - <i>vázlattevi pótbemutatás tanszékenként</i>
máj. 11.	IX.	konzultáció	műtermek	- konzultáció munkaközi tervekkel
máj. 18.	X.	konzultáció	műtermek	- konzultáció munkaközi tervekkel
máj. 25.	XI.	Konzultáció	műtermek	- konzultáció munkaközi tervekkel
jún. 1.	-	Feldolgozási hét	-	-
jún.2.	-	LEADÁS	-	- péntek 23:59
jún.9.	-	PÓTLEADÁS	-	- péntek 23:59 (különeljárás díjjal)
	-	ZÁRÓ PREZENTÁCIÓ KIÁLLÍTÁS	K.210 K ép. Aula	csoportos prezentáció és a pályázat eredményhirdetése később pontosított időpontban kiállítás később pontosított időpontban

2023. február 23.

Fábián Gábor DLA
egyetemi adjunktus
BME Exploratív Építészeti Tanszék

Kronavetter Péter DLA
egyetemi adjunktus
BME Középülettervezési Tanszék

Török Dávid DLA
egyetemi adjunktus
BME Lakóépülettervezési Tanszék